

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 15Co/26/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1115204673
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hajdínová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1115204673.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Hajdínovej a členov senátu JUDr. Evy Mészárosovej a JUDr. Silvie Walterovej, v právnej veci žalobcu: W. V. N. V. G. P. , D. W. XX.X.XXXX, N. Y. Y. XXXTQ, XX C. Y. P., S. N., proti žalovanej: O.. R. G. F. I. O. A. V. Z. G. Á. , D. W. XX.XX.XXXX, N. N., V. D. Č.. XXXX/X, zastúpená Advokátska kancelária LM & PARTNERS, s.r.o., Budmerice, Jána Rášu č. 793, IČO: 47 253 690, za ktorú koná JUDr. Lenka Géč, o zaplatenie 451,30 € s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 19. novembra 2021, sp. zn. 17 C 43/2015, takto

rozhodol:

I. Odvolanie žalobcu o d m i e t a .

II. Žalovanej p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1.1. Okresný súd Bratislava I. odvolaním napadnutým uznesením zamietol návrh žalobcu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie Okresného súdu Bratislava I. sp. zn. 17 C 43/2015, zo dňa 28.5.2021. Právne súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil § 278, § 281 ods. 1, 2, § 183 ods. 1, 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Pokiaľ ide o vecné odôvodnenie uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 451,30 € s príslušenstvom titulom náhrady pomerných nákladov spojených s pohrebom poručiteľa M. N., zomrelého dňa XX.X.XXXX. Žalobu odôvodnil tým, že z uznesenia Okresného súdu Bratislava II. sp. zn. 38 D 513/2009 vyplynula povinnosť žalovanej uhradiť žalobcovi polovicu nákladov spojených s pohrebom poručiteľa, ktoré predstavovali celkovo sumu 1.800,87 €, z čoho polovica predstavuje sumu 900,43 €. Žalobca tvrdil, že žalovaná listom zo dňa 18.8.2014 priznala svoju povinnosť vyplatiť žalobcovi sumu 449,04 €, ktorú následne aj uhradila. Zvyšok z uplatňovanej sumy 900,43 € tak predstavuje suma 451,30 €, ktorú žalovaná doposiaľ neuhradila.

1.2. Na prejednanie veci samej súd nariadil pojednávanie na deň 28.5.2021. Predvolanie na pojednávanie spolu s poučením v zmysle ustanovenia § 274 a § 278 C.s.p. bolo právnenému zástupcovi žalobcu doručené dňa 25.1.2021 a právnenému zástupcovi žalovanej dňa 10.2.2021. Na pojednávanie sa dostavila len žalovaná a právny zástupca žalovanej. Žalobca, ktorý bol v čase doručovania predvolania na pojednávanie zastúpený právny zástupcom, sa na pojednávanie nedostavil, svoju neprítomnosť neospravedlnil, ani nežiadal o odročenie pojednávania. Právny zástupca žalovanej na pojednávaní dňa 28.5.2021 navrhol rozhodnúť vo veci rozsudkom pre zmeškanie žalobcu. Súd mal za to, že boli kumulatívne splnené podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie žalobcu podľa § 278 C.s.p., vrátane návrhu žalovanej na rozhodnutie o žalobe rozsudkom pre zmeškanie, preto dňa 28.5.2021 rozhodol vo veci rozsudkom pre zmeškanie, teda žalobu zamietol.

1.3. Žalobca dňa 8.7.2021 (včas) doručil súdu návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, v ktorom tvrdil, že z ospravedlniteľných dôvodov zmeškal pojednávanie vo veci dňa 28.5.2021, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, keďže v tom čase bol dlhodobo hospitalizovaný vo Veľkej Británii a jeho právnenému zástupcovi bol od 23.2.2021 pozastavený výkon advokácie, preto sa pojednávania nemohol zúčastniť. Okrem toho uviedol, že jeho právny zástupca bol v čase pojednávania v karanténe,

o čom síce žalobcu informoval emailom, avšak tento si žalobca nemohol prečítať, ani reagovať naň vzhľadom na jeho hospitalizáciu. Žalovaná sa k návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie nevyjadřila. 1.4. Súd prvej inštancie mal za to, že návrhu žalobcu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie v zmysle § 281 ods. 2 C.s.p. nebolo možné vyhovieť, čo odôvodnil nasledovne. Súd v predmetnej veci nariadil pojednávanie na deň 28.5.2021 (predvolanie zo dňa 25.1.2021 na č. 1. 103 spisu), na ktoré predvolal právneho zástupcu žalobcu a právneho zástupcu žalovanej. Právny zástupca žalobcu prevzal predvolanie na pojednávanie dňa 25.1.2021 (č. 1. 106 spisu), v rámci ktorého bol poučený o možnosti vydať rozsudok pre zmeškanie. Žalobca bol na pojednávanie riadne a včas predvolaný, predvolanie na pojednávanie spolu s poučením o možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie mu bolo doručené prostredníctvom právneho zástupcu dňa 25.1.2021, pričom svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnil. Následne z dôvodu neprítomnosti riadne a včas predvolaného žalobcu, ktorý bol v predvolaní na pojednávanie poučený o možnosti vydať rozsudok pre zmeškanie a ktorý neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami, a návrhu právneho zástupcu žalovanej na vydanie rozsudku pre zmeškanie, súd postupoval v súlade s ustanovením § 278 C.s.p. vzhľadom na splnené podmienky tam uvedené. Súd poukázal aj na to, že síce zistil, že právny zástupca žalobcu mal od 23.2.2021 pozastavený výkon advokácie, bolo však povinnosťou advokáta svojho klienta - žalobcu o uvedenej skutočnosti upovedomiť, najmä vzhľadom na časový odstup medzi doručením predvolania právneho zástupcovi žalobcu dňa 25.1.2021 (ktorý v čase doručenia predvolania nemal pozastavený výkon advokácie) a termínom pojednávania dňa 28.5.2021. Keďže predvolanie na pojednávanie bolo právneho zástupcovi žalobcu doručené riadne a včas, pričom sa žalobca pojednávania dňa 28.5.2021 nezúčastnil, svoju neprítomnosť neospravedlnil, ani nežiadal o odročenie pojednávania, súd návrhu žalovanej na vydanie rozsudku pre zmeškanie vyhovel. Žalobca v podanom návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie tvrdil, že bol dlhodobo hospitalizovaný vo Veľkej Británii a jeho pôvodný právny zástupca bol v čase vyhlásenia rozsudku pre zmeškanie v karanténe, svoje tvrdenia však ničím nepreukázal, preto tieto tvrdenia súd nezohľadnil ako ospravedlniteľný dôvod podľa § 281 ods. 1 C.s.p. Mal za to, že žalobca v návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie neuviedol, resp. nepreukázal ospravedlniteľný dôvod, pre ktorý zmeškal pojednávanie vo veci. S poukazom na ustanovenie § 281 ods. 1 C.s.p. preto návrh žalobcu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie zamietol.

2. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca. Odvolaciemu súdu navrhol, aby rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a vyhovel jeho návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie. Vytýkal súdu prvej inštancie, že nevzal do úvahy jeho argumenty a uprel mu tak právo na spravodlivý proces. Namietal, že súd prvej inštancie sa nevyšporiadal s uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 4.6.2019, č. k. I. ÚS 233/2019-22, podľa ktorého formalistický výklad § 274 C.s.p. nie je žiadúci, ak súdne konanie trvá dlhšiu dobu, počas ktorej nebol žalobca v konaní nečinný a súd vykonal rozsiahle dokazovanie na návrh strán sporu. V opačnom prípade pri čisto gramatickom výklade a lipnutí na formálnych znakoch môže takéto vydanie rozsudku pre zmeškanie znamenať porušenie práva na spravodlivý proces. Rozhodne je namieste pred vydaním rozsudku pre zmeškanie skúmať, či v priebehu celého doposiaľ vedeného konania bola strana, v neprospech ktorej sa má rozsudok vydať, skutočne procesne pasívna a či takýto postup bude voči nej v konečnom dôsledku spravodlivý. Je rozdiel posudzovať náležitosti tohto efektívneho nástroja v prípade, ak sa jedná o stranu, ktorá sa iba svojim obštrukčným konaním in fraudem legis snaží oddialiť rozhodnutie vo veci samej, v porovnaní s prípadom, keď skutočne aktívny žalobca sa iba z nejakého, ním nechceného, dôvodu výnimočne nedostaví na pojednávanie. V takomto prípade nie je možné a ani správne tvrdiť, že by žalobca nemal záujem o pojednávanie a o rozhodnutie vo veci samej. Veď práve žalobca bol tým, ktorý inicioval civilné konanie a z tohto dôvodu práve on je tým subjektom, ktorý má najväčší záujem na čo najrýchlejšom ukončení konania rozhodnutím vo veci samej, aby boli tým deklarované skutočnosti, ktoré zakladajú jeho hmotnoprávny nárok. Odvolateľ poukázal aj na nález Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 23.2.2016, sp. zn. IV. ÚS 3143/15, v ktorom sa súd vyjadril k rozsudku pre zmeškanie tak, že ho opísal ako procesno-sankčný nástroj chrániaci poctivého žalobcu pred nepoctivým žalovaným (alebo naopak poctivého žalovaného pred nepoctivým žalobcom), ktorý nemá záujem o aktívnu účasť na konaní často v snahe oddialiť konečné rozhodnutie. Odvolateľ dôvodil, že efektívnosť súdneho konania nemôže zabezpečiť vydanie takého rozsudku pre zmeškanie, voči ktorému dotknutá strana využije aj tak všetky opravné prostriedky, resp. prostriedky procesnej obrany. Naopak je potrebné, aby sudca už pri prvom rozhodnutí mal možnosť posúdiť komplexnú genézu z hľadiska formálneho aj materiálneho a až na základe toho mohol dospieť k presvedčeniu, že vydanie rozsudku pre zmeškanie je skutočne oprávnené a spravodlivé a zároveň ním bude dodržané aj ústavné právo na spravodlivé súdne

konanie. Aj samotnou podstatou civilného konania je podľa názoru autorov C.s.p. odstránenie prílišného formalizmu s cieľom zamerania sa na skutočný obsah. Sociálna koncepcia Franza Kleina má rovnako priniesť do konania rýchlosť a zároveň spravodlivosť. Bolo by preto na mieste, aby sa naznačeným spôsobom posilnila diskrečná právomoc súdu v súlade s princípom arbitrárneho poriadku a materiálnym právnym štátom. Prioritou v súdnom konaní musí zostať ochrana práv účastníkov súdneho konania, ktorí na súdnom konaní chcú aktívne participovať. Hlavným poslaním súdneho konania je zaisťovať spravodlivú ochranu práv a oprávnených záujmov účastníkov. Podmienky pre vydanie kontumačného rozsudku musia byť posudzované uvážlivo a zdržanlivo, v sporných a hraničných prípadoch nie je jeho vydanie na mieste. V opačnom prípade sa budú súdne konania zbytočne predlžovať a zároveň tým môže byť porušené právo strany konania na spravodlivý proces.

3. Odvolací súd preskúmal vec súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 C.s.p.), túto prejednal bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je potrebné odmietnuť ako odvolanie, ktoré bolo podané oneskorene (§ 386 písm. a/ C.s.p.).

4. Podľa § 1 C.s.p. civilný sporový poriadok upravuje postup súdu, strán sporu (ďalej len "strana") a osôb zúčastnených na konaní pri prejednávaní a rozhodovaní sporov.

5. Podľa § 2 C.s.p. podľa tohto zákona sa postupuje, ak je daná právomoc súdu, pokiaľ Civilný mimosporový poriadok, Správny súdny poriadok alebo iný zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 111 ods. 2 C.s.p. do vlastných rúk sa doručujú písomnosti, pri ktorých tak ustanovuje zákon, a písomnosti, pri ktorých to nariadi súd.

7. Podľa § 234 ods. 2 C.s.p. ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

8. Podľa § 223 ods. 1 C.s.p. rozsudok súd doručuje stranám do vlastných rúk.

9. Podľa § 362 ods. 1 veta prvá C.s.p. odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

10. Podľa § 121 ods. 2 C.s.p. do plynutia lehoty určenej podľa dní sa nezapočítava deň, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty.

11. Podľa § 121 ods. 5 C.s.p. lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy, ak je podanie urobené elektronickými prostriedkami doručené súdu mimo pracovného času.

12. Podľa § 386 písm. a) C.s.p. odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré bolo podané oneskorene.

13. Odvolací súd z predloženého spisu zistil, že súd prvej inštancie doručil odvolaním napadnuté rozhodnutie do vlastných rúk žalobcovi dňa 27.11.2021 (č. 1. 144 spisu). Odvolací súd dospel k záveru, že žalobca podal odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie neskoro, po uplynutí zákonnej procesnej 15-dňovej lehoty na podanie odvolania (§ 362 ods. 1 C.s.p.); lehotu nemožno predĺžiť. Je nepochybné, že rozhodnutie bolo žalobcovi doručené, v súlade s § 111 ods. 1 C.s.p., dňa 27.11.2021. Uvedený deň (27.11.2021) bola sobota, lehota na podanie odvolania začala plynúť nasledujúci deň po doručení, t. z. dňa 28.11.2021, 15-ty deň lehoty pripadol na nedeľu (12.12.2021), posledným dňom lehoty na podanie odvolania bol preto najbližší nasledujúci pracovný deň a to 13.12.2021 (§ 121 ods. 4 C.s.p.). Ak teda svoje odvolanie žalobca podal na poštovú prepravu dňa 16.12.2021 (č. 1. 148 p.v.), stalo sa tak neskoro, po uplynutí zákonnej procesnej lehoty na podanie odvolania.

14. Keďže žalobca doručil odvolanie proti uzneseniu súdu prvej inštancie po uplynutí zákonnej procesnej lehoty na podanie odvolania, bolo by nadbytočné a nehospodárne doručovať odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie na vyjadrenie v zmysle § 373 ods. 3 C.s.p. žalovanej.

15. Vzhľadom ku skutočnosti, že odvolanie žalobcu bolo odmietnuté ako oneskorene podané, žalovaná bola v odvolacom konaní úspešná a má preto nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu podľa § 396 ods. 1, v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p.

16. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011, § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).